

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 19. decembra 2013 *

„Neizpolnitev obveznosti države — Uporaba gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih — Direktiva 2009/41/ES — Nepravilen in nepopoln prenos“

V zadevi C-281/11,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU, vložene 6. junija 2011,

Evropska komisija, ki jo zastopata L. Pignataro-Nolin in M. Owsiany-Hornung, agentki, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

Republiki Poljski, ki jo zastopata B. Majczyna in M. Szpunar, agenta,

tožena stranka,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik tretjega senata v funkciji predsednika petega senata, M. Safjan, sodnik, in M. Berger (poročevalka), sodnica,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Evropska komisija s tožbo predlaga, naj Sodišče ugotovi, da Republika Poljska s tem, da ni prenesla ali ni pravilno prenesla določb členov 2(a), (b), (d), (e) in (f), 3(3), 4(3), od 6 do 8, 9(1) in (2)(a), 10(3) in (4) ter 18(1), drugi pododstavek, (3) in (4) Direktive 2009/41/ES Evropskega parlamenta in

* Jezik postopka: poljščina.

Sveta z dne 6. maja 2009 o uporabi gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih (UL L 125, str. 75) ter dela A, četrta alineja, dela B, prva alineja, in dela C, prva alineja, Priloge V k tej direktivi, ni izpolnila obveznosti iz te direktive.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 2 Republika Poljska je bila v skladu s členom 2 Akta o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 33, v nadaljevanju: akt o pristopu), od datuma pristopa, in sicer 1. maja 2004, zavezana z določbami Pogodbe in aktov, ki so jih pred pristopom sprejele institucije Evropske unije.
- 3 V skladu s členom 54 akta o pristopu nove države članice izvajajo ukrepe, potrebne za to, da od dne pristopa upoštevajo določbe direktiv in odločb, če v prilogah iz člena 24 ali v kateri koli določbi tega akta ali njegovih prilog ni predviden drugačen rok. Ker ne Priloga XII tega akta, ki se nanaša na Republiko Poljsko in je omenjena v točki 24 akta o pristopu, ne druge določbe tega akta, ki se nanašajo na to državo članico, ne vsebujejo posebnih določb o Direktivi Sveta 90/219/EGS z dne 23. aprila 1990 o uporabi gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 1, str. 381) in Direktivi Sveta 98/81/ES z dne 26. oktobra 1998 o spremembi Direktive 90/219 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 4, str. 71), je bila Republika Poljska zavezana za prenos teh direktiv na dan svojega pristopa k Uniji.
- 4 Direktiva 90/219 je določila skupne ukrepe za uporabo gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih z namenom varovanja zdravja ljudi in okolja.
- 5 Ta direktiva je bila spremenjena z Direktivo 98/81.
- 6 Direktiva 90/219, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/81 (v nadaljevanju: spremenjena Direktiva 90/219), je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo 2009/41, ki je začela veljati 10. junija 2009.
- 7 V členu 2 Direktive 2009/41, ki je enak členu 2 spremenjene Direktive 90/219, so navedene te opredelitve:
„[...]“
 - a) ‚mikroorganizem‘ pomeni katero koli mikrobiološko enoto, celično ali necelično, ki je sposobna razmnoževanja ali prenosa genskega materiala, vključno z virusi, viroidi ter živalskimi in rastlinskimi celicami v kulturi;
 - b) ‚gensko spremenjen mikroorganizem‘ (GSM) pomeni mikroorganizem, v katerem je bil genski material spremenjen na način, ki se ne zgodi naravno s križanjem in/ali naravno rekombinacijo; v okviru te opredelitve:
 - i) se genska sprememba zgodi najmanj z uporabo metod, navedenih v delu A Priloge I;
 - ii) metode, navedene v delu B Priloge I, se ne štejejo, da imajo za posledico genske spremembe;

[...]

- d) „nesreča“ pomeni vsak dogodek, ki ima za posledico pomembno in nenamerno sproščanje GSM med njihovo uporabo v zaprtem sistemu, ki bi lahko pomenilo takojšnjo ali kasnejšo nevarnost za zdravje ljudi ali okolje;
- e) „uporabnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, odgovorno za uporabo GSM v zaprtem sistemu;

[...]“

- 8 Člen 3(3) Direktive 2009/41, ki ustreza členu 4, drugi odstavek, spremenjene Direktive 90/219, določa:

„[Direktiva 2009/41] se ne uporablja za shranjevanje, gojenje, prenos in prevoz, uničevanje, odstranjevanje ali uporabo GSM, ki so bili dani v promet v skladu z Direktivo 2001/18/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 6, str. 77)] ali na podlagi druge zakonodaje Skupnosti, ki predvideva posebno oceno tveganja za okolje, podobno tisti, ki je določena z navedeno direktivo, če je uporaba v zaprtem sistemu v skladu s pogoji, če obstajajo, za odobritev za dajanje v promet.“

- 9 Člen 6 Direktive 2009/41, ki je enak členu 7 spremenjene Direktive 90/219, določa:

„Ko se prostori prvič uporabijo za uporabe v zaprtem sistemu, mora uporabnik pri pristojnih organih pred začetkom take uporabe vložiti prijavo, ki vsebuje vsaj podatke iz dela A Priloge V.“

- 10 Člen 7 Direktive 2009/41, ki je nadomestil člen 8 spremenjene Direktive 90/219, določa:

„Po prijavi iz člena 6 se nadaljnja uporaba v zaprtem sistemu iz razreda 1 lahko izvaja brez dodatne prijave. Uporabniki GSM pri uporabah v zaprtem sistemu iz razreda 1 hranijo evidenco o vsaki oceni iz člena 4(6), ki mora biti na voljo pristojnemu organu na zahtevo.“

- 11 Člen 8 Direktive 2009/41, napisan skoraj enako kot člen 9 spremenjene Direktive 90/219, določa:

„1. Za prvo in vse naslednje uporabe v zaprtem sistemu iz razreda 2, ki se izvaja v prostorih, ki so bili prijavljeni v skladu s členom 6, je treba predložiti prijavo, ki vsebuje podatke iz dela B Priloge V.

2. Če je bila za prostore že predložena prijava za uporabe v zaprtem sistemu iz razreda 2 ali višjega razreda in so bile izpolnjene vse s tem povezane zahteve za odobritev, se lahko uporaba v zaprtem sistemu iz razreda 2 izvaja takoj po vloženi novi prijavi.

Vlagatelj pa lahko sam zahteva odločitev o dovoljenju od pristojnega organa. Odločitev mora biti sprejeta najpozneje v 45 dneh od prijave.

3. Če za prostore še ni bila predložena nobena prijava za uporabe v zaprtem sistemu iz razreda 2 ali višjega razreda, se lahko uporaba v zaprtem sistemu iz razreda 2, če pristojni organ ne nasprotuje, začne izvajati 45 dni po predložitvi prijave iz odstavka 1 ali prej s privolitvijo pristojnega organa.“

- 12 Člen 9 Direktive 2009/41, katerega vsebina je praktično enaka členu 10 spremenjene Direktive 90/219, določa:

„1. Za prvo in vse naslednje uporabe v zaprtem sistemu iz razreda 3 ali razreda 4, ki naj bi se izvajale v prostorih, za katere je bila predložena prijava v skladu s členom 6, se predloži prijava, ki vsebuje podatke iz dela C Priloge V.

2. Uporaba v zaprtem sistemu iz razreda 3 ali višjega razreda se ne sme izvajati brez predhodne odobritve pristojnega organa, ki svojo odločitev pisno sporoči:

- a) najkasneje v 45 dneh po predložitvi nove prijave, če gre za prostore, za katere je že bila predložena prijava za uporabe v zaprtem sistemu iz razreda 3 ali višjega razreda in so bile izpolnjene vse s tem povezane zahteve za odobritev uporabe v zaprtem sistemu enakega ali višjega razreda, ki naj bi se izvajala;
- b) v drugih primerih najkasneje v 90 dneh po predložitvi prijave.“

13 Člen 10 Direktive 2009/41, ki ustreza členu 11 spremenjene Direktive 90/219, določa:

„1. Države članice določijo organ ali organe, pristojne za izvajanje ukrepov, ki jih sprejmejo v skladu s to direktivo, ter za sprejemanje in potrjevanje prijav iz členov 6, 8 in 9.

2. Pristojni organi preučijo skladnost prijav z zahtevami te direktive, točnost in popolnost danih podatkov, pravilnost ocene iz člena 4(2) in razred uporabe v zaprtem sistemu in, kadar je primerno, ustreznost zadrževalnih in drugih varstvenih ukrepov, ravnanja z odpadki in ukrepov za primer nesreče.

3. Če je treba, lahko pristojni organ:

- a) od uporabnika zahteva, da zagotovi dodatne informacije ali spremeni pogoje predlagane uporabe v zaprtem sistemu ali da spremeni razred, določen za uporabo(-e) v zaprtem sistemu. V tem primeru lahko pristojni organ zahteva, da se uporaba v zaprtem sistemu, če je predlagana, ne začne, ali če že poteka, začasno ali dokončno opusti, dokler je pristojni organ ne odobri na podlagi pridobljenih dodatnih informacij ali spremenjenih pogojev uporabe v zaprtem sistemu;
- b) omeji časovno obdobje, v katerem naj bi bila uporaba v zaprtem sistemu dovoljena, ali pa zanjo določi nekatere posebne pogoje.

4. Pri izračunavanju rokov iz členov 8 in 9 se ne upoštevajo obdobja, v katerih pristojni organ:

- a) čaka na kakršne koli dodatne podatke, ki jih je morda zahteval od prijavitelja v skladu s točko (a) odstavka 3, ali
- b) ugotavlja javno mnenje ali se posvetuje z javnostjo v skladu s členom 12.“

14 Člen 16 Direktive 2009/41, katerega besedilo je v bistvu enako besedilu člena 17 spremenjene Direktive 90/219, določa:

„Države članice zagotovijo, da pristojni organ organizira inšpekcijske preglede in druge nadzorne ukrepe, da zagotovi ravnanje uporabnikov v skladu s to direktivo.“

15 Člen 18(1), (3) in (4) Direktive 2009/41, ki ustreza členu 19(1), (4) in (5) spremenjene Direktive 90/219, določa:

„1. Če razkritje vpliva na eno ali več postavk iz člena 4(2) Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o javnem dostopu do okoljskih informacij [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 7, str. 375)], lahko prijavitelj označi tiste informacije v prijavi, predloženi na podlagi te direktive, ki bi jih bilo treba obravnavati kot zaupne. V takih primerih mora biti podana preverljiva utemeljitev.

Po posvetovanju s prijaviteljem pristojni organ odloči, kateri podatki bodo varovani kot zaupni, in o svoji odločitvi obvesti prijavitelja.

[...]

3. Komisija in pristojni organi tretjim osebam ne razkrijejo nobenih podatkov, za katere je bilo v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1 odločeno, da so zaupni, in ki so bili pridobljeni po tej direktivi v prijavah ali kako drugače, ter varujejo pravice intelektualne lastnine, povezane s prejetimi podatki.

4. Če prijavitelj iz kakršnih koli razlogov umakne prijavo, mora pristojni organ, spoštovati zaupnost predloženih informacij.“

Poljsko pravo

¹⁶ Člen 3 zakona o gensko spremenjenih organizmih (ustawa o organizmach genetycznie zmodyfikowanych) z dne 22. junija 2001 (Dz. U. 2007, št. 36, pozicija 233, v nadaljevanju: zakon o GSO) določa naslednje opredelitve:

- „1. ‚organizem‘ pomeni katero koli biološko enoto, celično ali necelično, ki je sposobna razmnoževanja ali prenosa genskega materiala, vključno z virusi in viroidi;
2. ‚gensko spremenjen organizem‘ [(GSO)] pomeni organizem, z izjemo človeka, v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah s križanjem ali naravno rekombinacijo, predvsem z:
 - a) metodami rekombinacije DNK, ki uporabljajo vektorske sisteme in vključujejo predvsem oblikovanje genskega materiala z vnašanjem molekul DNA, proizvedenih zunaj organizma, v kateri koli virus, plazmid ali drug vektorski sistem, in njihovo vgradnjo v organizem gostitelja, v katerem se naravno ne pojavljajo, vendar se v njem lahko naprej razmnožujejo;
 - b) metodami, ki vključujejo neposreden vnos dednega materiala, pripravljenega zunaj organizma, v ta organizem, predvsem z mikroinjiciranjem, makroinjiciranjem in mikrokapsulacijo;
 - c) metodami, ki se ne pojavljajo v naravi in vključujejo fuzijo dednega materiala iz vsaj dveh različnih celic, pri čemer se oblikuje nova celica, ki ima sposobnost prenašati svoj genski material, ki je drugačen od starševskega materiala, na hčerinske celice;

[...]

7. ‚uporabnik GSO‘ je fizična ali pravna oseba ali organizacijska enota brez statusa pravne osebe, ki za svoj račun uporablja GSO v zaprtem sistemu ali izvaja postopek namernega sproščanja GSO v okolje, vključno z dajanjem proizvodov GSO na trg;
8. ‚nesreča‘ pomeni vsak dogodek, ki ima za posledico nenamerno sproščanje GSO med njihovo uporabo v zaprtem sistemu, ki lahko pomeni neposredno ali poznejšo nevarnost za zdravje ljudi ali okolje;

[...]“

17 Člen 14 zakona o GSO določa:

„1. Minister objavi v *uradnem listu* ob upoštevanju odstavka 2 informacije o nesrečah, na katere se nanaša člen 33, njihovih posledicah in z njimi povezanih nevarnostih.

2. Določbe o dostopu do informacij o okolju veljajo *mutatis mutandis* za dostop do informacij o GSO.“

18 Člen 14a tega zakona določa:

„Razkrijejo se:

1. informacije o splošnih značilnostih GSO;
2. informacije o imenu in naslovu ali firmi in sedežu uporabnika GSO;
3. informacije o kraju uporabe GSO v zaprtem sistemu ali o namernem sproščanju GSO v okolje;
4. informacije o kraju, obsegu in naravi dajanja GSO na trg;
5. druge informacije, ki niso našteje v točkah od 1 do 4 in so pomembne za varnost ter varovanje zdravja ljudi in okolja.“

19 Člen 16 tega zakona določa:

„Uporabo GSO v zaprtem sistemu odobri minister, razen če določbe tega poglavja ne določajo drugače.“

20 Člen 17(1) istega zakona določa:

„Glede na raven tveganja za zdravje ljudi in okolja se opredelijo štiri kategorije uporabe GSO v zaprtem sistemu:

1. kategorija I – dejavnosti brez tveganja;
2. kategorija II – dejavnosti z majhnim tveganjem;
3. kategorija III – dejavnosti z zmernim tveganjem;
4. kategorija IV – dejavnosti z velikim tveganjem.“

21 Člen 21 zakona o GSO določa:

„1. Vse prošnje za izdajo dovoljenja za uporabo GSO v zaprtem sistemu iz člena 16 vsebujejo predvsem:

1. informacije o uporabniku GSO, vključno s firmo in sedežem ali imenom, priimkom in naslovom, ter imenom in priimkom osebe, neposredno odgovorne za nameravano uporabo GSO v zaprtem sistemu;
2. informacije o predvideni dejavnosti, vključno z značilnostmi GSO ali kombinacije GSO, kot so:
 - a) uporabljeni organizmi prejemniki in dajalci ter uporabljen vektorski sistem;

- b) vir in nameravana funkcija genskega materiala, vključenega v spreminjanje;
 - c) tipične značilnosti GSO;
3. informacije o ravneh in vrsti predvidenih tveganj;
 4. informacije o uporabljenih varnostnih ukrepih pri spreminjanju GSO;
 5. informacije o predvidenih ukrepih za ravnanje z odpadki, ki vsebujejo GSO.
2. Prošnji za izdajo dovoljenja za uporabo GSO v zaprtem sistemu iz odstavka 1 se priložita:
1. evidenca o oceni tveganja iz člena 6;
 2. načrt za primer nesreče iz člena 19.
3. Vsaka prošnja za izdajo dovoljenja za novo uporabo GSO v zaprtem sistemu vključuje tudi informacije o rezultatih predhodne uporabe v zaprtem sistemu.“

22 Člen 23 tega zakona določa:

- „1. Dovoljenje se dodeli za določen čas, ki ne presega obdobja petih let, po preveritvi, da so izpolnjeni pogoji za uporabo GSO v zaprtem sistemu, ki jih določa zakon, ob upoštevanju odstavka 4.
2. Pred dodelitvijo dovoljenja se lahko:
1. uporabnika GSO, ki je vložil prošnjo, pozove, če je treba, da v določenem roku predloži manjkajoče dokumente, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, da izpolnjuje pogoje, ki jih je treba izpolniti v skladu z zakonodajo za uporabo GSO v zaprtem sistemu;
 2. od uporabnika GSO zahteva, da posreduje potrebne dodatne informacije za celovito preučitev spisa, predvsem mnenje iz člena 15;
 3. preverijo dejstva, navedena na prošnji za izdajo dovoljenja, da se ugotovi, ali uporabnik GSO, ki je vložil prošnjo, izpolnjuje pogoje za uporabo GSO – ki je predmet prošnje – v zaprtem sistemu.
3. Stroške, povezane s predložitvijo dodatnih informacij in mnenja iz odstavka 2, nosi vlagatelj.
4. Minister zavrne prošnjo za izdajo dovoljenja za dejavnosti iz kategorij III in IV, kadar obstajajo utemeljeni razlogi za mnenje, da predvideni varnostni ukrepi ne kažejo potrebne ravni jamstva za preprečitev resnih ali nepopravljivih posledic v primeru nesreče ali izključitev vsakega tveganja za nesrečo v okviru predvidene uporabe GSO v zaprtem sistemu.“

23 Člen 24 navedenega zakona določa:

- „1. Dovoljenje za uporabo GSO v zaprtem sistemu se izda v treh mesecih od prejema prošnje. Ta rok se prekine v primerih, navedenih v členu 23(2), točki 1 in 2.
- 1a. V primerih, navedenih v členu 29, se rok za izdajo dovoljenja za uporabo GSO v zaprtem sistemu iz odstavka 1 podaljša za obdobje, ki je enako obdobju posvetovanja, vendar za največ 30 dni.
2. Če se ugotovi, da je bila dejavnost uvrščena v kategorijo tveganja, ki je nižja od tiste, v katero bi morala biti uvrščena glede na zbrane dokumente, se lahko od uporabnika GSO zahteva, da klasifikacijo dejavnosti spremeni.

3. Če uporabnik zahtevo za spremembo klasifikacije dejavnosti zavrne, minister prošnjo za izdajo dovoljenja zavrne oziroma dovoljenje odvzame.

4. Če to narekuje varovanje zdravja ljudi ali okolja, je mogoče – v dovoljenju za uporabo GSO v zaprtem sistemu – opredeliti dodatne pogoje za uporabo GSO, ki se nanašajo na uporabo zahtev glede ravni in vrste ukrepov za varnost in zaščito delavcev, ki presegajo zahteve, opredeljene na podlagi členov 17 in 18.“

24 Člen 29 istega zakona določa:

„Sodelovanje javnosti v postopku za izdajo odločbe o dovoljenju za uporabo GSO v zaprtem sistemu je urejeno z določbami o sodelovanju javnosti v postopkih v zvezi z varstvom okolja.“

25 Člen 31 zakona o GSO določa možnost spremembe klasifikacije v dano kategorijo z „novo uporabo GSO v zaprtem sistemu, uvrščeno v kategorijo tveganja I ali II, ki se izvaja na isti lokaciji in v enakih razmerah, [ki] ne zahteva pridobitve novega dovoljenja za uporabo GSO v zaprtem sistemu, ob upoštevanju člena 24(2).“

26 Člen 32 tega zakona določa:

„1. Uporabnik GSO mora ministra in organ iz člena 19(5) nemudoma obvestiti o:

1. vsaki spremembi razmer uporabe GSO v zaprtem sistemu, ki bi lahko povečala tveganje za zdravje ljudi in okolje;

2. vseh spremembah podatkov iz člena 21.

2. Minister v primerih iz odstavka 1, točka 1, ob upoštevanju vidikov, povezanih z varnostjo oseb ali okolja, od uporabnika GSO zahteva, da ustrezno spremeni razmere ali prekine uporabo GSO v zaprtem sistemu ali z njo preneha, pri tem pa mu določi rok za izvedbo teh dejanj.“

27 Člen 34(1) navedenega zakona določa:

„1. Minister vodi register uporab GSO v zaprtih sistemih.

2. Register iz odstavka 1 zajema:

1. prošnje za izdajo dovoljenja za uporabo GSO v zaprtih sistemih in z njimi povezane dokumente;

2. prijave nove uporabe GSO v zaprtih sistemih;

3. dovoljenja za uporabo GSO v zaprtih sistemih, ki jim je priložena utemeljitev, in informacije o odvzemu dovoljenj ali njihovi spremembi;

4. mnenje Komisije;

5. informacije o nesrečah, predvsem:

a) seznam nesreč;

b) analize vzrokov različnih nesreč;

c) opis izkušenj, pridobljenih med reševalnimi akcijami in odstranjevanjem posledic nesreč;

- d) seznam ukrepov, ki jih je sprejel uporabnik GSO zaradi preprečevanja nadaljnjih nesreč iste vrste;
- e) oceno posledic nesreče.

2a. Register se vodi v elektronski obliki.

3. Register je javen; določbe členov 14(2) in 14a se uporabljajo *mutatis mutandis*.

4. Vpogled v register je brezplačen.“

28 Zakon o dostopu do informacij o okolju in njegovem varstvu, o sodelovanju javnosti pri zaščiti okolja in o presojah vplivov na okolje (ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) z dne 3. oktobra 2008 (Dz. U. št. 199, pozycja 1277, v nadaljevanju: zakon o dostopu do informacij o okolju) je del ureditve, ki velja za uporabo gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih na poljskem ozemlju.

29 V skladu s členom 16(1) tega zakona upravni organi javnosti ne dovolijo dostopa do informacij o okolju in njegovem varstvu, če se informacije nanašajo na:

- „1. individualne podatke, ki so bili uporabljeni v študijah za javne statistike in so zajeti z zaupnostjo statistik, ki jo določa zakon o javnih statistikah z dne 29. junija 1995 [...];
- 2. primere, v katerih tečejo sodni, disciplinski ali kazenski postopki, če lahko dostop do informacij ogrozi potek postopka;
- 3. primere, ki so zajeti z avtorskimi pravicami in so predmet zakona o avtorski in sorodnih pravicah ter patentnem pravu z dne 4. februarja 1994 [...], [in] predmet zakona o pravicah industrijske lastnine z dne 30. junija 2000 [...], če lahko dostop do informacij vodi do kršitve teh pravic;
- 4. osebne podatke, navedene v zakonu o varstvu osebnih podatkov z dne 29. avgusta 1997 [...], ki se nanašajo na tretje osebe, če lahko dostop do informacij vodi do kršitve določb v zvezi z varstvom osebnih podatkov;
- 5. dokumente ali podatke, ki jih predložijo tretje osebe, če so te osebe predložile te informacije prostovoljno in zahtevale, da se jih ne razkrije, čeprav teh informacij niso bile dolžne predložiti in jim take obveznosti tudi ni bilo mogoče naložiti;
- 6. dokumente ali podatke, do katerih dostop bi lahko povzročil tveganje za okolje ali nacionalno ekološko varnost;
- 7. poslovno občutljive informacije, med katerimi so predvsem tehnični podatki, ki so jih posredovale tretje osebe in so poslovna skrivnost, če bi dostop do teh informacij lahko vplival na konkurenčni položaj teh oseb in so slednje vložile obrazloženo zahtevo, da se zgoraj navedene informacije ne razkrijejo;
- 8. dejavnosti, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, ki se opravljajo v zaprtih prostorih in za katere se v skladu s členom 79(2) postopek s sodelovanjem javnosti ne uporablja;
- 9. državno obrambo in varnost;
- 10. javno varnost.“

30 Členi od 33 do 38 zakona o dostopu do informacij o okolju določajo pravila o udeležbi javnosti v postopku odločanja.

31 Člen 33 tega zakona določa:

„Preden se sprejme ali spremeni odločitev, ki zahteva udeležbo javnosti, pristojni organ za sprejetje te odločitve v najkrajšem mogočem času obvesti javnost o:

1. tem, da se izvede presoja o vplivih, ki jih dejavnost lahko ima za okolje;
2. začetku postopka;
3. predmetu odločitve, ki jo je treba sprejeti v upoštevnom primeru;
4. o pristojnem organu za sprejetje odločitve in pristojnih organih, ki v okviru posvetovanja podajo mnenje ali soglasje;
5. možnostih za seznanitev s potrebno dokumentacijo, ki se nanaša na primer, in kraju, v katerem je ta dokumentacija na vpogled;
6. možnosti predložitve stališč in predlogov;
7. načinu in kraju morebitne predložitve stališč in predlogov, z navedbo, da se predložijo v roku 21 dni;
8. pristojnem organu za preučitev stališč in predlogov;
9. času in kraju javne upravne obravnave, ki je odprta za javnost, kot je to določeno v členu 36, kadar se zahteva izvedba take obravnave;
10. postopku glede čezmejnih vplivov na okolje, kadar se zahteva začetek takega postopka.“

Predhodni postopek

32 Komisija je 23. oktobra 2007 na Republiko Poljsko naslovila uradni opomin, v katerem jo je opozorila na nujnost, da zagotovi popoln in pravilen prenos Direktive 98/81.

33 Republika Poljska je na uradni opomin odgovorila z dopisom z dne 13. decembra 2007, v katerem je zavrnila trditve Komisije, ki jih je ta navedla v utemeljitev očitkov glede neprenosa ali nepravilnega prenosa določb te direktive.

34 Ker Komisija s tem odgovorom ni bila zadovoljna, je 25. junija 2009 Republiko Poljski poslala obrazloženo mnenje.

35 Republika Poljska je na obrazloženo mnenje odgovorila z dopisom z dne 20. avgusta 2009, v katerem je ponovila argumente iz odgovora na uradni opomin Komisije.

36 V teh okoliščinah je Komisija 6. junija 2011 vložila to tožbo.

Tožba

- 37 Za uvod je treba spomniti, da je Komisija upravičena predlagati ugotovitev neizpolnitve obveznosti, ki izhajajo iz prvotne različice pozneje spremenjenega ali razveljavljenega akta Unije in so bile v novih določbah ohranjene (sodbe z dne 5. oktobra 2006 v zadevi Komisija proti Belgiji, C-275/04, ZOdl., str. I-9883, točka 35; z dne 11. decembra 2008 v zadevi Komisija proti Italiji, C-174/07, točka 31, in z dne 17. junija 2010 v zadevi Komisija proti Franciji, C-492/08, ZOdl., str. I-5471, točka 31).
- 38 V tej zadevi je nesporno, da obveznosti, ki izhajajo iz členov Direktive 2009/41, na katere se sklicuje Komisija, ustrezajo tistim, ki so na podlagi spremenjene Direktive 90/219 veljale že pred začetkom veljavnosti prvonavedene direktive. Zato se Komisija v tem postopku lahko sklicuje na zatrjevano neizpolnitev, čeprav se je v predhodnem postopku opirala na ustrezne določbe spremenjene Direktive 90/219, ki se je takrat uporabljala.
- 39 Poleg tega je treba navesti, da se je Komisija v repliki – po seznanitvi z argumenti, ki so jih poljski organi navedli v odgovoru na tožbo – odločila umakniti očitke, navedene v tožbi v zvezi s členi 2(f), 4(3), 6, 8(1) in 9(1) Direktive 2009/41 ter njeno Prilogo V, del A, četrta alineja, del B, prva alineja, in del C, prva alineja, ki zato niso več predmet te tožbe.

Prvi očitek: nepravilen prenos člena 2(a),(b), (d) in (e) Direktive 2009/41

Pojma „mikroorganizem“ in „gensko spremenjen mikroorganizem“

– Trditve strank

- 40 Komisija v zvezi s tem najprej spominja na ustaljeno prakso Sodišča, v skladu s katero iz zahtev po enotni uporabi prava Unije in načela enakosti izhaja, da je treba pojme iz določbe prava Unije, ki se za določitev svojega pomena in obsega ne sklicuje izrecno na pravo držav članic, navadno razlagati samostojno in enotno v celotni Uniji, pri čemer je treba upoštevati kontekst te določbe ter cilj zadevne zakonodaje.
- 41 Komisija meni, da je le s tako razlago in zvestim prenosom opredelitev iz Direktive 2009/41 mogoče zagotoviti dobro delovanje sistema, uvedenega s to direktivo, saj bi preširoka opredelitev nekaterih pojmov lahko vplivala na pravilnost prenosa drugih določb iz te direktive. Zato Komisija meni, da je dobeseden prevzem opredelitev iz direktive v akte za prenos najboljše sredstvo v izogib neenotni uporabi prava Unije v državah članicah.
- 42 Komisija priznava, da je z zakonom o GSO prenesenih več direktiv z istega področja in je zato njegovo področje uporabe širše od področja uporabe Direktive 2009/41, pri tem pa poudarja, da pravilno izvajanje vsake direktive, prenesene s tem zakonom, na način, ki je dovolj pregleden in omogoča izognitev vsakršnemu dvomu ali praktičnim težavam, zahteva, da sta področji uporabe *ratione personae* in *ratione materiae* določb za prenos te direktive vseeno jasno opredeljeni in da se na podlagi izvedenega prenosa lahko jasno razlikuje med določbami za prenos Direktive 2009/41 in določbami, ki ne sodijo v njeno področje uporabe, kar v tem primeru ni tako.
- 43 Dalje Komisija trdi, da tudi če lahko države članice glede organizmov, ki ne spadajo na področje uporabe Direktive 2009/41, zagotovijo varstvo, analogno tistemu iz te direktive, te države pri prenosu niso upravičene spreminjati opredelitev iz direktive, saj bi bil sicer enotni uporabi zakonodaje Unije v vseh državah članicah in načelu avtonomne in enotne razlage pojmov iz te zakonodaje odvzet ves učinek.

- 44 Natančneje, Komisija Republiki Poljski očita, da je v zakonu o GSO namesto pojmov „mikroorganizem“ in „gensko spremenjeni mikroorganizmi“, uporabljenih v Direktivi 2009/41, uporabila pojma „organizem“ in „gensko spremenjen organizem“ in da v te pojme iz nacionalne zakonodaje ni vključila „živalskih in rastlinskih celic v kulturi“.
- 45 Komisija tudi trdi, da je v opredelitvi pojma „gensko spremenjen organizem“ v zakonu o GSO uporabljeno besedilo, „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah“, medtem ko je v Direktivi 2009/41 uporabljeno natančnejše besedilo „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ki se ne zgodi naravno“.
- 46 Komisija v tem okviru tudi trdi, da daje to, da se druge opredelitve v zakonu o GSO ne nanašajo na „gensko spremenjene mikroorganizme“, ampak na „gensko spremenjene organizme“, določbam tega zakona, ki temeljijo na teh opredelitvah, širše področje uporabe. Iz tega izhajajo pomanjkanje jasnosti s pravnega vidika in praktične težave pri uporabi Direktive 2009/41.
- 47 Republika Poljska izpodbija trditve Komisije. V zvezi z domnevno nenatančnostjo opredelitve pojma „gensko spremenjen organizem“ v zakonu o GSO, pri kateri je uporabljeno besedilo „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah“, ta država članica prereka obstoj take nenatančnosti ne samo z vidika utemeljenosti, ampak tudi z vidika dopustnosti tožbe Komisije, ker naj bi bil ta očitek prvič naveden v postopku pred Sodiščem. Navedeni očitek bi bilo zato treba razglasiti za nedopusten.
- 48 V zvezi z utemeljenostjo Republika Poljska zlasti trdi, da področje uporabe *ratione materiae* zakona o GSO ni omejeno na določbe za prenos Direktive 2009/41, temveč vključuje vrsto določb iz drugih besedil prava Unije, med katerimi je tudi Direktiva 2001/18. Zato naj ta zakon ne bi urejal le uporabe gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih, ampak tudi vrsto drugih vprašanj, povezanih s to uporabo.
- 49 Zato naj bi se opredelitvi pojmov „organizem“ in „gensko spremenjen organizem“ iz navedenega zakona nanašali tako na gensko spremenjene mikroorganizme kot na druge gensko spremenjene organizme, pri čemer naj bi bili vsi elementi teh opredelitev v Direktivi 2009/41 vključeni v zadevne določbe nacionalnega prava. Edina obstoječa razlika naj bi izhajala iz razširitve področja uporabe zakona o GSO v primerjavi s področjem uporabe določb Direktive 2009/41. Ta razlika naj bi izhajala iz tega, da je bila opredelitev, ki jo je sprejela poljska zakonodaja, razširjena na makroorganizme. Poleg tega se razširjeno področje uporabe tega zakona nanaša na vprašanje, ki na ravni Unije ni bilo usklajeno.
- 50 Glede trditve Komisije, da opredelitev pojma „organizem“, kot ga je sprejela poljska zakonodaja, ne omenja živalskih in rastlinskih celic v kulturi, Republika Poljska poudarja, da ta opredelitev, kot je v zakonu o GSO, vključuje v skladu s členom 3, točka 1, tega zakona „katero koli biološko enoto, celično ali necelično, ki je sposobna razmnoževanja ali prenosa genskega materiala, vključno z virusi in viroidi“. Zato naj bi ta opredelitev vključevala celice v kulturi, kot so živalske in rastlinske celice. Celice v kulturi naj bi bile namreč del razširjene kategorije, zajete z opredelitvijo v navedenem zakonu, saj spadajo med biološke enote, celične ali necelične, sposobne razmnoževanja in prenosa genskega materiala. Republika Poljska meni, da ker te celice spadajo na področje uporabe določb zakona o GSO, ki se nanašajo na uporabo gensko spremenjenih organizmov v zaprtih sistemih, so zahteve iz Direktive 2009/41 izpolnjene.
- 51 V zvezi z ugotovljeno razliko med besedilom „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah“ iz zakona o GSO in besedilom „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ki se ne zgodi naravno“, uporabljenim v Direktivi 2009/41, Republika Poljska prereka obstoj take razlike in v zvezi s tem navaja, da uporaba glagola v obliki deležja kot prislova v navedenem poljskem zakonu ne more biti v nasprotju s cilji te direktive.

– Presoja Sodišča

- 52 Glede dopustnosti prvega očitka v delu, ki se nanaša na besedilo „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah“, je treba najprej opozoriti, da stranka med postopkom ne more spremeniti predmeta spora in da je treba utemeljenost tožbe presojati izključno glede na predloge, ki so navedeni v tožbi (glej zlasti sodbo z dne 11. novembra 2010 v zadevi Komisija proti Portugalski, C-543/08, ZOdl., str. I-11241, točka 20 in navedena sodna praksa).
- 53 Poleg tega je morala Komisija na podlagi člena 21 Statuta Sodišča Evropske unije in člena 38(1) Poslovnika Sodišča v različici, ki je veljala ob vložitvi tožbe Komisije, v vseh tožbah, ki jih je vložila na podlagi člena 258 PDEU, natančno navesti očitke, o katerih zahteva odločitev Sodišča, ter vsaj v obliki povzetka navesti pravne in dejanske elemente, na katerih očitki temeljijo (glej v tem smislu sodbe z dne 31. marca 1992 v zadevi Komisija proti Danski, C-52/90, Recueil, str. I-2187, točka 17; z dne 4. maja 2006 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu, C-508/03, ZOdl., str. I-3969, točka 62, in z dne 3. junija 2010 v zadevi Komisija proti Španiji, C-487/08, ZOdl., str. I-4843, točka 71, in zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Portugalski, točka 21).
- 54 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da je Komisija v predlogih, navedenih v tožbi, jasno navedla, da Republiki Poljski očita, da ni pravilno prenesla pojma „gensko spremenjen mikroorganizem“ iz člena 2(b) Direktive 2009/41, saj je v zakonu o GSO uporabila besede „gensko spremenjen organizem“.
- 55 Res je, da je Komisija šele v tožbi prvič navedla argument o nenatančnosti dela opredelitve pojma „gensko spremenjen organizem“ v zakonu o GSO, ki se sklicuje na organizem, „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah“. Komisija meni, da je Direktiva 2009/41, v kateri so uporabljeni izrazi „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ki se ne zgodi naravno“, natančnejša.
- 56 Ugotoviti pa je treba, da se očitek Komisije še vedno nanaša na isto opredelitev, ker je del opredelitve, ki omenja izraze „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah“, sestavni del opredelitve pojma „organizem“, od katere ga ni mogoče ločiti in ki je zato predmet očitka, ki ga je na splošno navedla Komisija. Zato se je, v nasprotju s trditvami Republike Poljske, Komisija omejila na natančnejšo opredelitev očitka, da država članica ni pravilno prenesla pojma iz Direktive 2009/41, tako da se je v okviru formulacije tega očitka sklicevala na del tega pojma bolj kot dodaten argument, s katerim je želela prikazati utemeljenost tega očitka.
- 57 Podrobnejša opredelitev očitka, ki ga je Komisija splošneje navedla že v predhodnem postopku, torej ni spremenila predmeta domnevne neizpolnitve in to tudi ni vplivalo na obseg spora (glej sodbi z dne 27. novembra 2003 v zadevi Komisija proti Finski, C-185/00, Recueil, str. I-14189, točke od 84 do 87, in z dne 8. julija 2010 v zadevi Komisija proti Portugalski, C-171/08, ZOdl., str. I-6817, točka 29, in zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Portugalski z dne 11. novembra 2010, točka 23).
- 58 Glede na zgornje ugotovitve je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je podala Republika Poljska, zavrni.
- 59 Glede utemeljenosti je treba opozoriti, da Komisija ne izpodbija tega, da je Republika Poljska upravičena razširiti področje uporabe sistema varstva, uvedenega z Direktivo 2009/41, na druga področja, in sicer na „organizme“ in „gensko spremenjene organizme“. Vendar meni, da bi bilo koristno, da se zagotovi možnost dovolj jasnega razlikovanja med nacionalnimi določbami za prenos te direktive in določbami, ki se ne nanašajo na ta akt Unije, da bi se izognili pomanjkanju jasnosti s pravnega vidika ter dvomom in praktičnim težavam. Zato naj bi bilo treba po mnenju te institucije opredelitve iz te direktive v nacionalne akte za prenos prevzeti dobesedno, da bi se zagotovila enotna uporaba zakonodaje Unije v vseh državah članicah.

- 60 V zvezi s tem je treba spomniti, da na podlagi ustaljene sodne prakse prenos direktive v nacionalno pravo ne zahteva nujno formalnega in dobesednega prevzema njenih določb v izrecno in natančno določeno pravno normo, ampak lahko zadošča splošni pravni kontekst, če dejansko zagotavlja polno uporabo direktive na način, ki je dovolj jasen in natančno določen (glej sodbo z dne 3. marca 2011 v zadevi Komisija proti Irski, C-50/09, ZOdl., str. I-873, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 61 Poleg tega je treba ugotoviti, da je Komisija v obravnavanem primeru le izpostavila posebnost Direktive 2009/41, ne da bi pojasnila, po eni strani, kaj je ta posebnost, ki zahteva dobeseden prenos pojmov, opredeljenih v tej direktivi, in ne da bi navedla, po drugi strani, natančne razloge, zakaj meni, da način prenosa, ki ga je izbrala Republika Poljska in ki daje izrazom, uporabljenim v zakonu o GSO, širše področje uporabe, ustvarja tveganje, da ni mogoče jasno prepoznati pravil za prenos navedene direktive, s čimer naj bi bila ogrožena enotna uporaba prava Unije. Komisija se tudi ne opira na nobeno hipotezo, v skladu s katero bi ena od razširjenih opredelitev, uporabljenih v zakonu o GSO, lahko bila vzrok praktičnih težav ali zmede pri uporabi tega zakona tako za mikroorganizme kot za gensko spremenjene mikroorganizme.
- 62 Poleg tega Komisija ni z ničimer dokazala, da bi sama uporaba izraza „organizem“ namesto „mikroorganizem“ dejansko lahko ogrožala cilje Direktive 2009/41.
- 63 Kar zadeva trditve Komisije, ki temelji na tem, da imajo napačne opredelitve pojmov „mikroorganizem“ in „gensko spremenjen mikroorganizem“ negativen učinek na druge pojme iz navedene direktive, kot so „nesreča“ ali „uporabnik“, je treba ugotoviti, da Komisija ni z ničimer dokazala, da ta okoliščina sama po sebi pomeni neizpolnitev s strani Republike Poljske.
- 64 Glede trditve, da v pojmu „organizem“ v zakonu o GSO niso omenjene živalske in rastlinske celice v kulturi, je treba opozoriti, da, kot je pravilno poudarila Republika Poljska, pojem, ki vključuje „mikroorganizme“, nujno vključuje živalske in rastlinske celice v kulturi. V skladu s členom 3, točka 1, tega zakona namreč te kulture spadajo med biološke enote, celične ali necelične, ki so sposobne razmnoževanja ali prenosa genskega materiala. V tej točki so bile zahteve Direktive 2009/41 izpolnjene, navedena določba pa je dovolj jasna in zato njena razlaga ne more zbujati dvomov.
- 65 Kar zadeva trditve glede semantičnih razlik med delom opredelitve pojma „gensko spremenjen organizem“ iz Direktive 2009/41, in sicer besedilom „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ki se ne zgodi naravno“, in delom opredelitve pojma „organizem“ v zakonu o GSO, in sicer besedilom „v katerem je bil genski material spremenjen na način, ne zgodivši se v naravnih razmerah“, je treba poudariti, da je Komisija le navedla, da je v direktivi uporabljena opredelitev natančnejša in da bi bilo zato, da bi se izognili kakršni koli dvoumnosti ali negotovosti, treba prevzeti to opredelitev dobesedno. Vendar pa Komisija ni dokazala, kako je lahko uporaba istega glagola v obliki deležja kot prislova v navedenem poljskem zakonu in uporaba pojma „v naravnih razmerah“ namesto „naravno“ v nasprotju, po eni strani, z načeli za prenos direktiv, določenimi s sodno prakso, navedeno v točki 60 te sodbe, in, po drugi strani, s cilji Direktive 2009/41.
- 66 Zato trditve Komisije ni mogoče sprejeti.

Pojem „nesreča“

– Trditve strank

- 67 Po eni strani Komisija Republiki Poljski očita, da je razširila področje uporabe Direktive 2009/41 glede pojma „nesreča“, ker meni, da ta pokriva ne le „pomembno“ sproščanje, ampak vsako nesrečo, ki ima za posledico nenamerno sproščanje, pomembno ali ne.

- 68 Po drugi strani pa naj bi zaradi uporabe glagola „moči“ v pogojniku ta direktiva v poljski različici zajemala tudi primere, v katerih pomeni sproščanje le potencialno tveganje, medtem ko naj bi se opredelitev v zakonu o GSO, ki uporablja glagol „moči“ v povednem naklonu in v povezavi s pridevnikom „neposreden“, nanašala bolj na primere, v katerih je tveganje realnejše.
- 69 Komisija v zvezi s tem navaja, da je lahko drugačna opredelitev pojma „nesreča“ v poljski zakonodaji vzrok praktičnih težav pri izvajanju člena 15 navedene direktive, ki med drugim določa posvetovanje z drugimi državami članicami o izvajanju načrtov za primer nesreče, obveznost obvestiti Komisijo o podrobnostih okoliščin vsake nesreče, in obveznost Komisije, da vodi seznam nesreč.
- 70 Republika Poljska poudarja, da opredelitev pojma „nesreča“ ne more povzročiti nobenih praktičnih težav, zavrača vse trditve Komisije v zvezi s tem in zagovarja svojo razlago Direktive 2009/41, po kateri je nenamerno sproščanje, ki lahko pomeni tveganje za zdravje ljudi ali okolja, vendar ni pomembno, „nesreča“ v smislu te direktive. V zvezi s tem trdi, da taka razlaga pomeni strožji varstveni ukrep, ki ga lahko države članice sprejmejo na podlagi člena 193 PDEU.

– Presoja Sodišča

- 71 Najprej je treba opozoriti, da sta glavna cilja Direktive 2009/41 varovanje zdravja ljudi in okolja. Navesti je treba tudi, kot priznava Komisija, da nič ne nasprotuje temu, da Republika Poljska v nacionalni zakonodaji določi širšo opredelitev pojma „nesreča“ kot Direktiva 2009/41, ki zajema tudi nesreče v zvezi z gensko spremenjenimi organizmi. Dalje, izpust izraza „pomemben“ v členu 3, točka 8, zakona o GSO izraža strožje varstvo pri nesrečah, ki vključujejo take organizme, ki ga Republika Poljska prav tako lahko določi. Zato tak izpust ne ogroža ciljev Direktive 2009/41 in tako ne pomeni njenega nepravilnega prenosa.
- 72 Prav tako je treba opozoriti, da za uporabo, v zakonu o GSO, glagola „moči“ v povednem naklonu namesto v pogojniku, uporabljenem v poljski različici Direktive 2009/41, ni mogoče šteti, da nasprotuje ciljem, ki jim ta direktiva sledi, ker vsebina zadevne določbe s to uporabo v ničemer ni spremenjena. Enako velja za uporabo izraza „neposredno“ v tem zakonu, čeprav direktiva uporablja izraz „takojšnjo“. Tudi v teh dveh primerih je Republika Poljska prenesla to direktivo pravilno, s čimer je omogočila učinkovito uporabo, skladno z varstvenimi cilji, ki jim sledi.
- 73 Nazadnje, v zvezi z morebitnimi negativnimi učinki prenosa pojma „nesreča“ z zakonom o GSO glede na člen 15 Direktive 2009/41, ki med drugim določa posvetovanje z drugimi državami članicami o izvajanju načrtov za primer nesreče, Komisija meni, da ta zakon ne določa jasno, kdaj naj bi do takih posvetovanj prišlo. Po njenem mnenju upoštevne določbe omenjenega zakona ne omogočajo ugotovitve primerov, v katerih mora biti obveščena o okoliščinah nesreče, saj se isti zakon opira na opredelitev pojma „nesreča“, ki je drugačna od opredelitve iz te direktive.
- 74 V zvezi s tem Komisija zgolj zatrjuje, prvič, da zakon o GSO ne določa jasno, kdaj mora priti do zadevnih posvetovanj, ne navaja pa razlogov, zakaj naj bi po njenem imela opredelitev pojma „nesreča“, ki jo je uporabil poljski zakonodajalec, tako posledico.
- 75 Drugič, Komisija trdi, da je posledica uporabe pojma „nesreča“ v tem zakonu, da pravila za izmenjavo informacij glede nesreč iz člena 15 Direktive 2009/41 veljajo tudi za informacije o sproščanju GSO, ki ni pomembno, lahko pa pomeni neposredno ali poznejšo nevarnost za zdravje ljudi ali okolje. Vendar pa, kot je že bilo navedeno v točki 71 te sodbe, zakonodaja, za katero je značilna visoka raven varstvenih ukrepov na področju nesreč, povezanih z uporabo gensko spremenjenih organizmov v zaprtih sistemih, ne more biti v nasprotju s cilji te direktive.
- 76 Zato trditve Komisije ni mogoče sprejeti.

Pojem „uporabnik“

– Trditve strank

- 77 Komisija Republiki Poljski očita, da je v zakonu o GSO opredelila, da je „uporabnik [...] fizična ali pravna oseba ali organizacijska enota brez statusa pravne osebe, ki za svoj račun uporablja GSO v zaprtem sistemu ali izvaja postopek namernega sproščanja GSO v okolje, vključno z dajanjem proizvodov GSO na trg“. Ta opredelitev, ki naj bi bila širša od opredelitve v Direktivi 2009/41, naj bi povzročala negotovost predvsem glede obveznosti uporabnikov in njihovega nadzora, zato naj bi bilo treba prevzeti opredelitev pojma „uporabnik“ iz te direktive dobesedno.
- 78 Komisija meni, da so razlike med zadevnima opredelitvama v praksi pomembne, saj morajo „uporabniki“ izpolnjevati več obveznosti iz Direktive 2009/41, ki pa niso predmet tega postopka. Poleg tega člen 16 navedene direktive po mnenju Komisije določa, da so države članice zavezane organizirati preglede, da se zagotovi, da uporabniki spoštujejo določbe te direktive. Zato bi lahko ugotovljene razlike med opredelitvijo v navedeni direktivi in opredelitvijo v zakonu o GSO pri uporabi tega zakona povzročale zmedo in dvom.
- 79 Republika Poljska trdi, da se Komisija ne opira na noben konkreten argument in zato opredelitev tožbenega razloga ni dovolj jasna, natančna in koherentna, da bi tožena država članica lahko pripravila obrambo in Sodišče izvedlo sodni nadzor. Poleg tega ta država članica poudarja, da predmet tega postopka ni kršitev številnih določb, ki jih v zvezi s tem navaja Komisija.

– Presoja Sodišča

- 80 Dovolj je omeniti, da Komisija navaja samo, da se lahko le s formalnim in dobesednim prevzemom opredelitve iz Direktive 2009/41 pravilno prenesejo njene določbe, med drugim tiste, povezane s pojmom „uporabnik“, kot so predvsem členi 4(2), 5(1), 6, 7, 11(1) in 14(1), ne da bi pri tem navedla razloge, zakaj meni, da način, ki ga je izbrala Republika Poljska, ne zagotavlja pravnim subjektom, za katere veljajo obveznosti iz te direktive, potrebne jasnosti in pravne varnosti.
- 81 Poleg tega Republika Poljska pravilno meni, da Direktiva 2009/41 ne vsebuje opredelitve pojmov „fizična oseba“ in „pravna oseba“, ki zato spadata v pristojnost držav članic. Zato naj bi bilo treba subjekte, ki jih določa poljska zakonodaja in ki nimajo pravne osebnosti, lahko pa vstopajo v civilnopravna razmerja enako kot fizične in pravne osebe, zajeti v pojmu „uporabnik“. Dobesedni prevzem opredelitve pojma „uporabnik“ iz Direktive 2009/41 bi navedene subjekte, ki jih določa poljski pravni red, izvzel iz obveznosti, ki jih določa pravo Unije, in jim odvzel možnost izvrševanja pravic iz istega naslova, kot jih izvršujejo fizične in pravne osebe, omenjene v opredelitvi v pravu Unije.
- 82 Komisija meni, da razlike med opredelitvijo pojma „uporabnik“ v Direktivi 2009/41 in v zakonu o GSO – v zvezi z izvajanjem nadzora iz člena 16 te direktive – povzročajo zmedo in dvom. Vendar pa ta institucija ne predlaga nobenega dokaza o tem, kaj naj bi ta zmeda bila.
- 83 Zato očitka glede nepravilnega prenosa člena 2(a), (b), (d) in (e) Direktive 2009/41 ni mogoče sprejeti.
- 84 Ker prvi očitek Komisije ni utemeljen, ga je torej treba v celoti zavrni.

Drugi očitek: nepopoln prenos člena 10(3) Direktive 2009/41

Trditve strank

- 85 Komisija Republiki Poljski očita, da ni v celoti prenesla člena 10(3) Direktive 2009/41. Člen 24(4) zakona o GSO naj bi omejeval možnost določitve dodatnih pogojev za uporabo GSO v zaprtih sistemih le na primere, v katerih to zahteva varstvo zdravja ljudi ali okolja, čeprav naj omenjena določba navedene direktive take omejitve ne bi določala.
- 86 Republika Poljska odgovarja, da Komisija navaja nov tožbeni razlog, ki v predhodnem postopku ni bil naveden, in trdi, da je zato nedopusten. Podredno glede utemeljenosti Republika Poljska izpodbija trditve Komisije in navaja, da grajana določba zakona o GSO predvideva možnost, da pristojni organ določi dodatne pogoje za uporabo gensko spremenjenih organizmov v zaprtih sistemih.

Presoja Sodišča

– Dopustnost

- 87 Glede ugovora nedopustnosti, ki ga navaja Republika Poljska, je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso predmet tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU določen z obrazloženim mnenjem Komisije, tako da mora tožba temeljiti na enakih razlogih in trditvah kot to obrazloženo mnenje (zgoraj navedena sodba Komisija proti Portugalski z dne 8. julija 2010, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 88 Vendar pa ta zahteva ne more pomeniti, da je vsekakor potrebna popolna skladnost med očitki, navedenimi v izreku obrazloženega mnenja, in tožbenimi predlogi, če predmet spora, kot je bil opredeljen v obrazloženem mnenju, ni bil razširjen ali spremenjen (zgoraj navedena sodba Komisija proti Portugalski z dne 8. julija 2010, točka 26). Komisija v tožbi torej lahko pojasni svoje začetne očitke, če ne spremeni predmeta spora (sodba z dne 11. julija 2013 v zadevi Komisija proti Nizozemski, C-576/10, točka 35).
- 89 V tej zadevi je treba opozoriti, da je Komisija v uradnem opominu in v obrazloženem mnenju navedla, da Republiki Poljski očita, da ni v celoti prenesla člena 10(3) Direktive 2009/41, z obrazložitvijo, da zakon o GSO ne vsebuje določb, ki bi pristojni nacionalni organ pooblaščale zahtevati od uporabnika, da spremeni pogoje predlagane uporabe gensko spremenjenih organizmov v zaprtih sistemih.
- 90 Republika Poljska se je v predhodnem postopku sklicevala na več določb tega zakona, da bi dokazala, da je zagotovila pravilen prenos tega člena 10(3), med katerimi je člen 24(4) tega zakona.
- 91 Komisija je odgovorila, da ta določba zakona o GSO omejuje možnost določitve dodatnih pogojev za uporabo gensko spremenjenih organizmov v zaprtih sistemih le na primere, v katerih to zahteva varstvo zdravja ljudi ali okolja, čeprav člen 10(3) Direktive 2009/41 take omejitve ne določa.
- 92 Zato v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 57 te sodbe, to, da je Komisija podrobneje opredelila očitek, ki ga je splošneje navedla že v predhodnem postopku, ni spremenilo predmeta zatrjevanе neizpolnitve in zato torej ni vplivalo na obseg spora.
- 93 Glede na zgornje preudarke je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je podala Republika Poljska, zavrniti in drugi očitek Komisije razglasiti za dopusten.

– Utemeljenost

- 94 Glede odločanja o utemeljenosti tega očitka zadostuje spomniti, da Direktiva 2009/41 sledi ciljem varovanja zdravja ljudi in okolja, ki so jih pristojni nacionalni organi pri uporabi te direktive dolžni spoštovati. Izraz „če je treba“ iz člena 10(3) te direktive, katerega smisla ta ne opredeljuje, je treba torej razlagati tako, da pristojnim nacionalnim organom dovoljuje od uporabnika zahtevati zagotovitev informacij, ki jih določa ta člen 10(3), ali predpisati nekatere omejitve ali pogoje po lastni iniciativi in samo, če to zahteva varovanje zdravja ljudi in okolja.
- 95 Zato v zvezi s tem zadostuje ugotoviti, da Republika Poljska s tem, da je v nacionalnem pravu, natančneje v členu 24(4) zakona o GSO, izrecno navedla, da morajo nacionalni organi pri izvajanju Direktive 2009/41 upoštevati cilje varovanja zdravja ljudi in okolja, ki so tudi določeni s to direktivo, ni ravnala v nasprotju s cilji, ki jim sledi ta direktiva, temveč v skladu z njenim namenom.
- 96 Poleg tega je treba ugotoviti, da Komisija le navaja, da je z omejitvijo iz člena 24(4) zakona o GSO pristojnemu nacionalnemu organu odvzet velik del pravic, ki mu jih podeljuje Direktiva 2009/41, ne pa, katere pravice so to v obravnavanem primeru, in ne pojasnjuje, kako naj bi bile te z izpodbijano določbo omejene.
- 97 Zato je treba očitek glede nepravilnega prenosa člena 10(3) Direktive 2009/41, ki ni utemeljen, zavrnil.

Tretji očitek: neprenos člena 3(3) Direktive 2009/41

Trditve strank

- 98 Komisija Republiki Poljski očita, da v poljsko pravo ni prenesla člena 3(3) Direktive 2009/41.
- 99 Republika Poljska priznava, da ta določba ni bila predmet dobesednega prenosa. Vendar trdi, da glede na to, da je ta določba kolizijsko pravilo, ni treba v poljski pravni red vnesti takega pravila s posebno določbo, saj obstoječa splošna kolizijska pravila zadostujejo, da se zagotovi reševanje teh kolizij predpisov v skladu s pravili iz Direktive 2009/41. S tem naj bi bila pravna varnost, ki jo morajo uživati subjekti, za katere veljajo obveznosti iz člena 3(3) te direktive, v celoti zagotovljena.
- 100 Poleg tega Republika Poljska trdi, da v vsakem primeru uprava in poljska sodišča uporabljajo navedena splošna pravila v skladu z Direktivo 2009/41, z namenom doseganja cilja te direktive.

Presoja Sodišča

- 101 Glede trditve Republike Poljske, da je z zadevno nacionalno zakonodajo pravilno prenesla Direktivo 2009/41, zadostuje opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso določbe direktive prenesti z nesporno zavezujočo močjo, z zahtevano specifičnostjo, natančnostjo in jasnostjo, da bi bila zahteva po pravni varnosti izpolnjena (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Irski, točka 46, in sodbo z dne 27. oktobra 2011 v zadevi Komisija proti Poljski, C-362/10, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 102 Kot je navedla Komisija, člen 3(3) Direktive 2009/41 ni le kolizijsko pravilo, namenjeno določitvi predpisa, ki se uporabi v zadevi, ampak določa tudi pogoje, ki veljajo za shranjevanje, gojenje, prenos in prevoz, uničevanje, odstranjevanje ali uporabo gensko spremenjenih organizmov, ki so bili dani v promet v skladu z Direktivo 2001/18 ali katerim koli drugim zakonodajnim aktom Unije, ki predvideva posebno oceno tveganja za okolje, podobno tisti, ki je določena z navedeno direktivo.

- 103 Kadar gre za tak zakonodajni akt Unije, je zato treba ugotoviti, ali tako oceno predvideva, in neodvisno od tega pogoja dokazati, da je zadevna uporaba v zaprtem sistemu v skladu s pogoji, ki morebiti veljajo za odobritev za dajanje v promet. Če ti pogoji niso izpolnjeni, je treba uporabiti Direktivo 2009/41.
- 104 Republika Poljska v odgovor na trditve Komisije ni ne pojasnila splošnih kolizijskih pravil, ki jih določa poljski pravni red, niti ni dokazala, če ta pravila dejansko zagotavljajo pravno varnost, do katere so upravičeni subjekti, za katere veljajo obveznosti, ki izhajajo iz zadevne nacionalne zakonodaje.
- 105 Vsekakor same upravne prakse, ki je po naravi spremenljiva po volji uprave in ni dovolj znana, ni mogoče obravnavati, kot da pomeni ustrezno izvrševanje obveznosti prenosa direktive (glej sodbo z dne 12. julija 2007 v zadevi Komisija proti Avstriji, C-507/04, ZOdl., str. I-5939, točka 162 in navedena sodna praksa). Enako razlaga, ki jo dajo nacionalna sodišča glede določb nacionalnega prava v skladu z določbami direktive, sama po sebi ne more izkazovati jasnosti in natančnosti, ki sta zahtevani za izpolnitev zahteve po pravni varnosti (glej zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Irski, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 106 Zato je očitek Komisije v zvezi z neobstojem pravilnega prenosa člena 3(3) Direktive 2009/41 v poljski pravni red utemeljen.

Četrty očitek: neprenos členov 7, 8(2) in (3) ter 9(2)(a) Direktive 2009/41

Trditve strank

- 107 Komisija trdi, da Republika Poljska ni prenesla členov 7, 8(2) in (3) ter 9(2)(a) Direktive 2009/41, ki med drugim določajo pravila o prijavi nadaljnje uporabe v zaprtem sistemu iz razredov 1 in 2 po prijavi, opravljeni v skladu s členom 6 te direktive, in rok 45 dni, v katerem mora biti sprejeta odločitev pristojnega organa v primeru uporabe v zaprtem sistemu iz razreda 3 ali višjega razreda, če je bila za prostore že predložena prijava.
- 108 Republika Poljska izpodbija utemeljenost tega očitka in poudarja, da je bil cilj Direktive 2009/41 s poljskim sistemom prijave izpolnjen. Med drugim poudarja, da imajo države članice polje proste presoje v okviru prenosa teh določb, saj člen 7 Direktive določa, da „se nadaljnja uporaba v zaprtem sistemu iz razreda 1 lahko izvaja brez dodatne prijave“. Beseda „lahko“ je uporabljena tudi v členu 8(2) te direktive. Po mnenju Republike Poljske država članica ni dolžna paziti na to, da se nadaljnja uporaba gensko spremenjenih organizmov v zaprtem sistemu lahko izvaja brez dodatne prijave. Poleg tega ta država članica trdi, da tudi če določba poljske zakonodaje, ki nalaga uporabnikom gensko spremenjenih organizmov, da pristojnemu organu predložijo prijavo v zvezi s predlagano ponovno uporabo gensko spremenjenih organizmov iz razredov 1 in 2, ne bi bila v skladu z določbami Direktive 2009/41, bi bilo treba to določbo razlagati kot strožji ukrep, sprejet v skladu s členom 193 PDEU. Nazadnje, čeprav člena 8(3) in 9(2)(a) te direktive nista bila prenesena v poljsko pravo dobесedno, naj bi bilo uresničevanje z navedeno direktivo zastavljenih ciljev v celoti zagotovljeno.

Presoja Sodišča

- 109 Najprej je treba ta očitek razdeliti na dva dela, in sicer na neprenos členov 7 in 8(2) ter neprenos členov 8(3) in 9(2)(a) Direktive 2009/41.
- 110 Glede prvega dela tega očitka je treba ugotoviti, da trditev Republike Poljske temelji na napačni razlagi zadevnih določb. Iz členov 7 in 8(2) Direktive 2009/41 namreč jasno in nedvoumno izhaja, da se nanašata na uporabnike, ki jim je dana možnost za izvajanje dejavnosti, navedenih v teh določbah, ne da bi bila za to potrebna dodatna prijava pristojnemu organu. Ta razlaga izhaja ne le iz jezikovne razlage teh določb, ampak jo podpira tudi njihova teleološka razlaga.

- 111 V zvezi s tem zadostuje ugotovitev, da je namen te ureditve dovoliti uporabnikom, ki so že prijavili uporabo v skladu s členom 6 Direktive 2009/41, da začnejo nadaljnjo uporabo v zaprtem sistemu brez čakanja na novo odobritev pristojnega organa. Torej se tako drugi stavek člena 7 te direktive, ki določa, da uporabniki gensko spremenjenih organizmov pri uporabah v zaprtem sistemu iz razreda 1 hranijo evidenco o vsaki oceni iz člena 4(6), ki mora biti na voljo pristojnemu organu na zahtevo, kot člen 8(2) iste direktive, ki določa, da če je bila za prostore že predložena prijava za uporabe v zaprtem sistemu iz razreda 2 ali višjega razreda in so bile izpolnjene vse s tem povezane zahteve za odobritev, se uporaba v zaprtem sistemu iz razreda 2 lahko izvaja takoj po vložitvi nove prijave, nanašata na uporabnike.
- 112 Nikakor ni očitno, da je zadevna država članica prenesla navedena člena Direktive 2009/41. To ugotovitev potrjujeta trditve Komisije v tem smislu in to, da Republika Poljska temu ni ugovarjala in ni navedla določb, s katerimi naj bi bila ta člena prenesena.
- 113 Tudi člen 31 zakona o GSO, ki ga Komisija ne izpodbija v tem postopku, ne predstavlja prenosa člena 8(2) Direktive 2009/41. Ker se nanaša na kategorije tveganja I ali II, medtem ko se člen 8(2) te direktive nanaša na uporabo iz razreda 2 ali višjega razreda, je področje uporabe tega člena 31 drugačno.
- 114 Dalje je treba glede člena 8(2), drugi pododstavek, navedene direktive – v skladu s katerim lahko vlagatelj sam zahteva odločitev o dovoljenju od pristojnega organa, ki ga mora sprejeti najpozneje v 45 dneh od prijave – ugotoviti, da Republika Poljska očitka Komisije v zvezi s tem ni izpodbijala. Člen 24 zakona o GSO, ki je edina upoštevana določba v tem smislu, se ne nanaša na konkreten položaj, ki ga predvideva ta določba navedene direktive, in ne določa podobnega roka.
- 115 Nazadnje, glede trditve Republike Poljske v zvezi z uporabo člena 193 PDEU, zadostuje ugotoviti, kot je bilo ugotovljeno v točkah 111 in 112 te sodbe, da ni očitno, da sta člena 7 in 8(2) Direktive 2009/41 prenesena, niti delno, v nacionalno pravo, tako da ni mogoče opraviti primerjave določb te direktive z določbami, ki pomenijo ukrepe strožjega varstva. Zato se v tej zadevi ni mogoče sklicevati na uporabo člena 193 PDEU.
- 116 Glede drugega dela četrtega očitka Republika Poljska priznava, da člena 8(3) in 9(2)(a) Direktive 2009/41 nista bila dobesedno prenesena v nacionalno pravo, in zgolj navaja, da je cilj, ki mu ta direktiva sledi, z zakonom o GSO dosežen.
- 117 Iz spisa je razvidno, in tega Republika Poljska ni izpodbijala, da določb o pisnem postopku, kot ga določa člen 9(2)(a) Direktive 2009/41, ne zakon o GSO ne kateri koli drug akt za prenos ne vsebujeta. Ugotoviti je še treba, da tudi glede podrobnega postopka, opisanega v členu 8(3) direktive, ni ustrezne določbe poljskega prava.
- 118 Na podlagi zgornjih preudarkov je treba četrti očitek sprejeti.

Peti očitek: nepravilen prenos člena 10(4) Direktive 2009/41

Trditve strank

- 119 Komisija trdi, da je bil s členom 24(1a) zakona o GSO uzakonjen rok največ 30 dni, za katerega se lahko podaljša rok za izdajo dovoljenja za uporabo gensko spremenjenih organizmov v zaprtem sistemu ob sodelovanju javnosti v postopku za tako izdajo, čeprav ta rok v členu 10(4) Direktive 2009/41 ni določen. Dalje Komisija navaja, da ji zakon o dostopu do informacij o okolju, na katerega v zvezi s tem napotuje Republika Poljska, nikoli ni bil uradno sporočen kot ukrep za prenos te direktive.

- 120 Republika Poljska izpodbija trditev Komisije, da ji navedeni zakon nikoli ni bil uradno sporočen kot ukrep za prenos Direktive 2009/41. Poleg tega glede utemeljenosti trdi, da ker ta direktiva ne določa nobenega roka v zvezi s posvetovalnim obdobjem, lahko tak rok določijo države članice. Brez omejitve trajanja posvetovanja z javnostjo pa naj bi lahko bila izdaja dovoljenja za uporabo gensko spremenjenih organizmov s strani pristojnega organa, v nasprotju z načelom pravne varnosti, preprečena.

Presoja Sodišča

- 121 Čeprav Republika Poljska ni podala ugovora nedopustnosti tega očitka, je treba vseeno najprej navesti, da lahko Sodišče po uradni dolžnosti preuči, ali so izpolnjeni pogoji iz člena 258 PDEU za vložitev tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti (glej zlasti sodbi z dne 8. marca 2012 v zadevi Komisija proti Portugalski, C-524/10, točka 64, in z dne 15. novembra 2012 v zadevi Komisija proti Portugalski, C-34/11, točka 42).
- 122 V tem okviru je treba preveriti, ali so očitki v obrazloženem mnenju in v tožbi predstavljeni skladno in natančno, da bi lahko Sodišče natančno razumelo obseg očitane kršitve prava Unije, kar je nujen pogoj, da lahko Sodišče preveri obstoj zatrjeване neizpolnitve obveznosti (glej v tem smislu sodbo z dne 24. marca 2011 v zadevi Komisija proti Sloveniji, C-365/10, točka 19, in zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Portugalski z dne 15. novembra 2012, točka 43).
- 123 Kot je namreč razvidno zlasti iz člena 38(1) Poslovnika v različici, ki je veljala v času vložitve tožbe, in iz sodne prakse v zvezi s to določbo, je treba v vsaki tožbi navesti predmet spora in kratek povzetek tožbenih razlogov, te navedbe pa morajo biti dovolj jasne in natančne, da toženi stranki omogočijo pripravo obrambe in Sodišču nadzor. Iz tega izhaja, da morajo bistveni dejanski in pravni elementi, na katerih tožba temelji, skladno in razumljivo izhajati iz besedila same tožbe in da morajo biti tožbeni predlogi izraženi nedvoumno, da se prepreči, da bi Sodišče odločilo *ultra petitum* ali da o nekem očitku ne bi odločilo (glej zlasti sodbi z dne 26. januarja 2012 v zadevi Komisija proti Sloveniji, C-185/11, točka 29, in z dne 19. aprila 2012 v zadevi Komisija proti Nizozemski, C-141/10, točka 15, ter zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Portugalski z dne 15. novembra 2012, točka 44).
- 124 Vendar se v tem primeru navedbe Komisije nanašajo le na javno mnenje ali posvetovanje z javnostjo iz člena 10(4)(b) Direktive 2009/41, ne da bi pri tem ta institucija pojasnila, ali se njen očitek v zvezi z nepravilnim prenosom člena 10(4) nanaša tudi na roke za čakanje na dodatne podatke iz člena 10(4)(a) te direktive.
- 125 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da ta očitek glede nepravilnega prenosa člena 10(4)(a) Direktive 2009/41, ki ne ustreza zahtevam skladnosti, jasnosti in natančnosti in tako krši obveznosti, ki izhajajo iz sodne prakse, navedene v točkah 122 in 123 te sodbe, Sodišču ne omogoča, da bi opravilo nadzor v zvezi s to tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Portugalski z dne 15. novembra 2012, točka 48), in ga je torej treba razglasiti za nedopustnega.
- 126 Glede utemeljenosti očitka v zvezi z nepravilnim prenosom člena 10(4)(b) Direktive 2009/41 je treba ugotoviti, da Komisija le trdi, da rok iz člena 24(1a) zakona o GSO v tej direktivi ni določen, ne da bi pri tem navedla argumente v podporo svojim trditvam, v skladu s katerimi ta določba nacionalnega prava pomeni nepravilen prenos člena 10(4) te direktive.
- 127 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 10(4)(b) Direktive 2009/41 določa, da se pri izračunavanju rokov iz njenih členov 8 in 9 ne upoštevajo obdobja, v katerih pristojni organ ugotavlja javno mnenje ali se posvetuje z javnostjo. Po drugi strani je treba ugotoviti, da nobena določba te direktive ne določa trajanja tega ugotavljanja ali posvetovanja. Države članice lahko torej načeloma svobodno določajo to trajanje ob upoštevanju prava Unije, če menijo, da je potrebno.

- 128 Republika Poljska je to možnost izkoristila in sprejela pravilo, ki omejuje trajanje takega posvetovanja na 30 dni, tako da je lahko rok za izdajo dovoljenja podaljšan za največ 30 dni. Ta država članica meni, da določitev tega roka temelji na premislekih, s katerimi naj bi se zagotovil pravilen potek upravnega postopka. Poleg tega Republika Poljska meni, da bi bilo lahko brez takega roka – ker trajanje posvetovanja ne bi bilo omejeno – izdajanje dovoljenj s strani pristojnega organa preprečeno. Dodaja, da je tak rok nujen tudi zaradi pravne varnosti.
- 129 Opozoriti je treba, da cilji zadevne nacionalne zakonodaje niso v neskladju s cilji Direktive 2009/41. Dejansko zagotavljajo učinkovito obravnavanje prošenj za dovoljenje ob upoštevanju tako interesov in pravic prijavitelja kot potreb nacionalnega organa.
- 130 V teh okoliščinah je treba peti očitek delno zavreči kot nedopusten in delno zavriniti kot neutemeljen.

Šesti očitek: neprenos člena 18(1), drugi pododstavek, (3) in (4) Direktive 2009/41

Trditve strank

- 131 V okviru tega očitka Komisija Republiki Poljski zlasti očita, da v okviru zaupnega obravnavanja nekaterih informacij, ki jih je navedel prijavitelj, ni predvidela posvetovanja s prijaviteljem v skladu s členom 18(1) Direktive 2009/41 niti izbrisa teh podatkov iz registra uporab gensko spremenjenih organizmov v zaprtih sistemih, če se prošnja za izdajo dovoljenja umakne.
- 132 Republika Poljska odgovarja, da so bile upoštevne določbe prava Unije z zakonom o GSO pravilno prenesene. Na podlagi člena 14a tega zakona, ki našteva informacije, do katerih ima javnost dostop, naj bi bilo namreč mogoče ugotoviti, katere informacije se ne smejo nikoli razkriti, s čimer naj bi nacionalna zakonodaja omogočala razlikovanje informacij, ki ne morejo ostati zaupne, od tistih, ki ne morejo postati javne. Vse informacije, ki so bile prejete v okviru prijav in ki se ne smejo razkriti, naj bi bile navedene v tem registru. Če se prošnja za izdajo dovoljenja umakne, naj bi se ti podatki iz registra izbrisali.

Presoja Sodišča

- 133 Poudariti je treba, da Republika Poljska trdi, da je varstvo informacij, ki jih je posredoval prijavitelj v skladu s členom 18(1) Direktive 2009/41, omejeno le na podatke, za katere lahko prijavitelj zahteva zaupno obravnavanje. Po mnenju te države članice je to varstvo izključeno glede informacij, naštetih v členu 18(2) te direktive, tako da bi bila organizacija posvetovanja s prijaviteljem odveč, če iz zakonodaje izhaja nujnost zagotavljanja dostopa do teh informacij. Ta država članica dodaja, da je enako neučinkovito organizirati posvetovanje za ugotavljanje, katere informacije mora pristojni organ obravnavati kot zaupne, kadar posebne določbe že določajo, da se zadevne informacije ne smejo razkriti zaradi, med drugim, zagotavljanja varstva osebnih podatkov ali prevladujočega interesa države.
- 134 Ugotoviti je treba, da se ti argumenti opirajo na napačno razlago zadevnih določb prava Unije.
- 135 Dovolj je ugotoviti, da člen 18(2) Direktive 2009/41 našteva informacije, ki nikakor ne morejo ostati zaupne. Torej se druge informacije lahko obravnavajo kot zaupne na zahtevo prijavitelja, ki ima v zvezi s tem pravico do predhodnega posvetovanja v skladu s členom 18(1), drugi pododstavek, te direktive.
- 136 Tako razlaga, po kateri bi lahko bilo nerazkritje informacij, ki spadajo na področje uporabe člena 18(1) Direktive 2009/41, samodejno, ne more biti sprejeta.

- 137 Argument Republike Poljske, da je enako neučinkovito organizirati posvetovanje za ugotavljanje, katere informacije mora pristojni organ obravnavati kot zaupne, kadar posebne določbe že določajo, da se zadevne informacije ne smejo razkriti zaradi, med drugim, zagotavljanja varstva osebnih podatkov ali prevladujočega interesa države, prav tako ni utemeljen. Da bi se zagotovile pravna varnost in pravice prijavitelja, je posvetovanje z njim v okviru postopka, določenega v členu 18 Direktive 2009/41, bistvenega pomena in ne more biti nadomeščeno z uporabo pravil iz različnih nacionalnih pravnih virov, katerih kontekst in interakcijo morda prijavitelj težko razume.
- 138 Poleg tega je sklicevanje Republike Poljske na člen 16(1), točka 7, zakona o dostopu do informacij o okolju brez pomena, ker se ta določba nanaša le na nekatere občutljive poslovne informacije in izrecno ne zahteva predhodnega posvetovanja s prijaviteljem.
- 139 Nazadnje, Republika Poljska v stališčih navaja, da če prijavitelj umakne prošnjo za izdajo dovoljenja za uporabo gensko spremenjenih organizmov v zaprtem sistemu, se posredovani podatki odstranijo iz registra, omenjenega v točki 131 te sodbe. Vendar pa ta država članica ne navaja nobene določbe nacionalnega prava v podporo tej trditvi in zgolj navaja, da minister za okolje, ki je v vlogi državnega organa odgovoren za vodenje tega registra, ne izpolnjuje svoje naloge, če teh podatkov ne odstrani, saj bi podatki v tem registru lahko zavajali zainteresirane stranke.
- 140 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 105 te sodbe, same upravne prakse, ki je po naravi spremenljiva po volji uprave in ni dovolj znana, ni mogoče obravnavati, kot da pomeni ustrezno izvrševanje obveznosti prenosa direktive.
- 141 Šesti očitek je zato utemeljen.
- 142 Na podlagi vsega zgoraj navedenega je treba ugotoviti, da Republika Poljska s tem, da ni prenesla členov 3(3), 7, 8(2) in (3), 9(2)(a) ter 18(1), drugi pododstavek, (3) in (4) Direktive 2009/41, ni izpolnila obveznosti na podlagi te direktive.

Stroški

- 143 V skladu s členom 138(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Člen 138(3) tega poslovnika določa, da če vsaka stranka uspe samo deloma, nosi vsaka svoje stroške.
- 144 V tej zadevi je treba upoštevati to, da očitki Komisije v zvezi z nepravilnim prenosom členov 2(a), (b), (d) in (e) ter 10(3) in (4) Direktive 2009/41 niso bili sprejeti.
- 145 Zato je treba odločiti, da Komisija in Republika Poljska nosita lastne stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

- 1. Republika Poljska s tem, da ni prenesla členov 3(3), 7, 8(2) in (3), 9(2)(a) ter 18(1), drugi pododstavek, (3) in (4) Direktive 2009/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o uporabi gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih, ni izpolnila obveznosti na podlagi te direktive.**
- 2. V preostalem se tožba zavrne.**
- 3. Evropska komisija in Republika Poljska nosita lastne stroške.**

Podpisi